

OPATŘENÍ Českého statistického úřadu

ze dne 20. října 1997

k zavedení Klasifikace postavení v zaměstnání

Český statistický úřad podle § 19 odst. 1 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, zavádí s účinností od 1. ledna 1998 Klasifikaci postavení v zaměstnání, která je uvedena v příloze k tomuto opatření.

Klasifikace postavení v zaměstnání je závazná pro statistická zjišťování prováděná podle zákona č. 89/

/1995 Sb., o státní statistické službě, a dále v případech, kde tak stanoví zvláštní právní předpis.

Klasifikace se uveřejňuje v plném znění také ve Zpravodaji Českého statistického úřadu. V Českém statistickém úřadě, Sokolovská 142, Praha 8 – odboru informačních služeb je k dostání i na disketě.

Předseda:

Ing. **Outrata** v. r.

Příloha

KLASIFIKACE POSTAVENÍ V ZAMĚSTNÁNÍ (CZ-ICSE)

ÚVOD

Klasifikace postavení v zaměstnání CZ-ICSE byla vypracována na bázi revidované „Mezinárodní klasifikace postavení v zaměstnání (International Classification of Status in Employment) – ICSE-93“, schválené na 15. mezinárodní konferenci statistiků práce v roce 1993 a zpracované Mezinárodním úřadem práce – ILO v Ženevě.

Klasifikace ICSE-93 má závazné třídění jenom na úrovni 1. místa, podrobnější třídění je doporučeno. Klasifikace CZ-ICSE má vytvořené podrobnější třídění závazné do hloubky čtyř míst.

Klasifikace CZ-ICSE pojednává jenom o osobách ekonomicky aktivních.

V klasifikaci CZ-ICSE se pro zjednodušení všeobecný pojem ekonomický subjekt nahrazuje pojmem podnik, bez ohledu na počet zaměstnanců a právní formu.

Ekonomicky aktivní osoby jsou osoby zaměstnané a nezaměstnané, které splňují níže uvedené podmínky.

Osoby zaměstnané – osoby, které v referenčním období měly tzv. placené zaměstnání nebo sebezaměstnání, přitom není rozhodující, zda jejich pracovní aktivita měla trvalý, dočasný, sezonní či příležitostný charakter a zda měly jen jedno nebo více souběžných zaměstnání nebo zda v referenčním období nebyly dočasně v práci, ale měly přitom formální vazbu k zaměstnání (dovolená, nemoc apod.).

Do této kategorie patří i učni, studenti, osoby v domácnosti apod., kteří v referenčním období vykonávali placenou práci.

Podle rezoluce ILO sem patří i vojáci v základní službě.

Osoby nezaměstnané – osoby, které splňují současně všechny tři dále uvedené podmínky:

1. osoby starší 15 let, které v referenčním období byly bez práce, to znamená, že nebyly ani v placeném zaměstnání, ani nebyly sebezaměstnané,
2. osoby hledající zaměstnání jakýmkoliv způsobem, např. evidováním u úřadu práce, pomocí soukromých zprostředkovatelů práce, hledáním přímo v podnicích nebo využíváním inzerce apod.,
3. osoby připravené k nástupu do práce, tj. během

referenčního období byly k dispozici okamžitě nebo nejpозději do 14 dnů pro výkon placeného zaměstnání nebo sebezaměstnání.

Mezi osoby nezaměstnané patří i osoby, které práci nehledají, protože ji již našly, ale nástup je stanoven na pozdější dobu.

Pokud osoby nesplňují výše uvedené podmínky, zahrnují se mezi ekonomicky neaktivní.

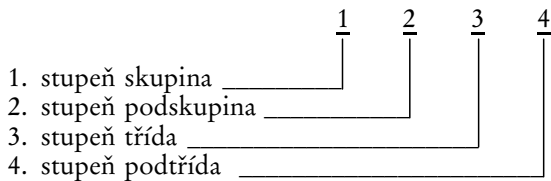
Ekonomicky neaktivní osoby jsou osoby starší 15 let, které nebyly zaměstnány během referenčního období a nesplňují podmínky nezaměstnanosti uvedené výše.

Do této skupiny patří i uchazeči o zaměstnání evidovaní u úřadu práce, ale neschopní nastoupit práci do 14 dnů (rekvalifikace apod.), osoby na další mateřské dovolené, osoby připravující se na povolání, ženy v domácnosti, pokud nesplňují podmínky pro zařazení mezi zaměstnané či nezaměstnané.

I. KONSTRUKCE KLASIFIKACE

Pro členění klasifikace CZ-ICSE je použito dekadické třídění. Klasifikace je čtyřstupňová, takže číselné kódy na 4. klasifikačním stupni jsou čtyřmístné.

Pro čtyři stupně klasifikace je stanoveno toto označení:

Klasifikace je tvořena šesti skupinami, deseti podskupinami, 12 třídami a 27 podtřídami.

II. JEDNOTKY KLASIFIKOVANÉ V CZ-ICSE

Klasifikace postavení v zaměstnání CZ-ICSE klasifikuje:

1. obsazená pracovní místa v určitém časovém období. Pracovním místem se rozumí místo, kde je určitý pracovněprávní vztah nebo dohoda o zaměstnání osoby s jinými osobami nebo organizacemi, případně má osoba jiné než pracovněprávní vztahy k pracovnímu místu, ale pobírá odměnu za vykonanou práci.

V tomto případě se klasifikuje každé pracovní místo, v kterém byla daná osoba zaměstnaná během referenčního období;

2. osoby ekonomicky aktivní podle jejich skutečných a potenciálních vztahů k pracovním místům, a to podle níže uvedených pravidel:

- a) osoba jenom s jedním klasifikovaným pracovním místem (zaměstnáním) v průběhu šetření se zařídí do příslušné položky CZ-ICSE, která tomuto místu odpovídá,
- b) osoba se dvěma nebo více pracovními místy (zaměstnáními) během referenčního období se zařídí do položky CZ-ICSE, v které tato osoba odpracovala největší počet hodin nebo která jí přinesla nejvyšší příjem ze zaměstnání během sledovaného období (nebo od které lze očekávat, že poskytne nejvyšší příjem z práce provedené v onom období, jestliže bude odměna vyplacena v budoucnosti),
- c) osoby hledající své první zaměstnání (např. absolventi škol, ženy v domácnosti) jakýmkoliv způsobem, např. evidováním u úřadu práce, pomocí soukromých zprostředkovatelen práce, hledáním přímo v podnicích nebo využíváním inzerce apod., se zařídí do skupiny podle hledaného zaměstnání, a pokud jsou nedostatečné údaje, zařídí se do skupiny 6,
- d) osoby nezaměstnané, které byly již dříve zaměstnané a splňují podmínky ekonomicky aktivních osob, se zařídí podle dřívějšího zaměstnání, případně podle hledaného zaměstnání,
- e) osoby, u kterých jsou nedostatečné údaje pro klasifikování podle CZ-ICSE a jedná se o osoby ekonomicky aktivní, zařídí se do skupiny 6 (nedostatečné údaje).

Základní kritéria pro vymezení skupin klasifikace jsou:

- a) typ ekonomického rizika, jehož prvkem je síla vazby mezi osobou a pracovním místem,
- b) typ pravomoci nad podnikem a jinými osobami, kterou držitelé pracovního místa mají nebo budou mít.

III. STRUKTURA KLASIFIKACE

1 ZAMĚSTNANCI

11	zaměstnanci v pracovním poměru
111	zaměstnanci na základě pracovní smlouvy
1111	zaměstnanci v pracovním poměru na dobu neurčitou
1112	zaměstnanci v pracovním poměru na dobu určitou
112	zaměstnanci jmenování nebo volení
1121	zaměstnanci jmenování
1122	zaměstnanci volení (kromě členů produkčních družstev)
12	zaměstnanci na základě dohod
121	zaměstnanci na základě dohod
1211	zaměstnanci na základě dohod o pracovní činnosti

- 1212 zaměstnanci na základě dohod o provedení práce
- 13 zaměstnanci ve služebním poměru
- 131 příslušníci armády a policisté
- 1311 vojáci z povolání
- 1312 vojáci v základní službě
- 1313 policisté ve služebním poměru
- 132 ostatní zaměstnanci ve služebním poměru
- 1320 ostatní zaměstnanci ve služebním poměru
- 14 učni vykonávající placenou práci
- 141 učni vykonávající placenou práci
- 1410 učni vykonávající placenou práci

2 ZAMĚSTNAVATELÉ

- 21 zaměstnavatelé – fyzické osoby
- 211 zaměstnavatelé – fyzické osoby
- 2111 zaměstnavatelé – fyzické osoby, zapsané v obchodním rejstříku
- 2112 zaměstnavatelé – fyzické osoby, podnikající na základě živnostenského oprávnění (kromě zapsaných v obchodním rejstříku)
- 2113 zaměstnavatelé – fyzické osoby, podnikající na základě jiného oprávnění
- 2114 zaměstnavatelé – fyzické osoby, provozující zemědělskou činnost, zapsané do evidence podle zvláštního předpisu
- 2119 zaměstnavatelé – fyzické osoby jinde neuvedené
- 22 zaměstnavatelé – právnické osoby (ředitelé – vlastníci)
- 221 zaměstnavatelé – právnické osoby (ředitelé – vlastníci)
- 2210 zaměstnavatelé – právnické osoby (ředitelé – vlastníci)

3 OSOBY PRACUJÍCÍ NA VLASTNÍ ÚČET

- 31 osoby pracující na vlastní účet
- 311 osoby pracující na vlastní účet
- 3111 osoby pracující na vlastní účet, zapsané v obchodním rejstříku (kromě zaměstnavatelů)
- 3112 osoby pracující na vlastní účet na základě živnostenského oprávnění (kromě zaměstnavatelů a osob zapsaných v obchodním rejstříku)
- 3113 osoby pracující na vlastní účet na základě jiného oprávnění (kromě zaměstnavatelů)
- 3114 osoby provozující zemědělskou činnost, zapsané do evidence podle zvláštního předpisu (kromě zaměstnavatelů)
- 3119 osoby pracující na vlastní účet jinde neuvedené

4 ČLENOVÉ PRODUKČNÍCH DRUŽSTEV

- 41 členové produkčních družstev
- 411 členové produkčních družstev
- 4111 členové zemědělských družstev
- 4112 členové ostatních produkčních družstev

5 POMÁHAJÍCÍ RODINNÍ PŘÍSLUŠNÍCI

- 51 pomáhající rodinní příslušníci
- 511 pomáhající rodinní příslušníci
- 5111 pomáhající rodinní příslušníci při podnikatelské činnosti
- 5119 pomáhající rodinní příslušníci ostatní

6 OSOBY NEKLASIFIKOVATELNÉ PODLE POSTAVENÍ V ZAMĚSTNÁNÍ

- 61 osoby neklasifikovatelné podle postavení v zaměstnání
- 611 osoby neklasifikovatelné podle postavení v zaměstnání
- 6110 osoby neklasifikovatelné podle postavení v zaměstnání

IV. DEFINICE POLOŽEK KLASIFIKACE

Skupiny v CZ-ICSE jsou definovány se zřetelem na rozlišení mezi placeným zaměstnaneckým místem na jedné straně a sebezaměstnaneckým místem na straně druhé.

PLACENÁ ZAMĚSTNANECKÁ MÍSTA (placená zaměstnání)

jsou pracovní místa, na něž mají jejich držitelé explicitní nebo implicitní smlouvu (příp. dohodu, nebo jsou jmenovaní, volení) o zaměstnání, na jejímž základě dostávají základní odměnu za práci, která není přímo závislá na příjmu (zisku) jednotky, pro kterou pracují, (jednotkou může být korporace, nezisková instituce, státní podnik, domácnost apod.). Placené zaměstnání mají osoby uvedené ve skupině CZ-ICSE 1.

SEBEZAMĚSTNANECKÁ MÍSTA (sebezaměstnaní)

jsou taková pracovní místa, kde je odměna přímo závislá na zisku (nebo na možném zisku) odvozeném od vyráběného zboží a poskytovaných služeb (vlastní spotřeba se považuje za součást zisku). Držitelé takového místa přijímají provozní rozhodnutí, která ovlivňují podnik, nebo přijímání rozhodnutí postupují, přičemž si ponechávají odpovědnost za prosperitu podniku (v této souvislosti „podnik“ v sobě zahrnuje operace jedné osoby). Sebezaměstnaní jsou osoby uvedené ve skupinách CZ-ICSE 2 až 5.

1 ZAMĚSTNANCI

Zaměstnanci jsou ti, kteří na trhu práce prodávají svou pracovní sílu za odměnu těm, kteří jejich pracovní schopnost potřebují (zaměstnavatelům). Zaměstnanci mají placené zaměstnanecké místo (placené zaměstnání).

11 zaměstnanci v pracovním poměru

Pracovní poměr je pracovněprávní vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Jeho objektem je osobní výkon (práce) zaměstnance pro zaměstnavatele za mzdu (plat). Zaměstnanec je v pracovním poměru ve vztahu podřízenosti k zaměstnavateli (řádní zaměstnanci).

111 zaměstnanci na základě pracovní smlouvy

1111 zaměstnanci v pracovním poměru na dobu neurčitou

Jedná se o zaměstnance, jejichž pracovní poměr vzniká uzavřením pracovní smlouvy, kde není výslovně vyznačená doba trvání pracovního poměru.

1112 zaměstnanci v pracovním poměru na dobu určitou

Jedná se o zaměstnance, jejichž pracovní poměr vzniká uzavřením pracovní smlouvy, kde kromě dne nástupu do práce je ujednání o tom, který den (nebo za jakých okolností) pracovní poměr končí.

112 zaměstnanci jmenování nebo volení

1121 zaměstnanci jmenování

Jedná se o zaměstnance, kteří jsou jmenováni do funkcí podle zvláštních předpisů (právních norem) odlišných od zákoníku práce [např. ministr práce a sociálních věcí jmenuje ředitele úřadu práce – zákon č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti (v platném znění)]. Toto jmenování není výsledkem přímé podřízenosti a nadřízenosti v pracovněprávním vztahu.

Dále se jedná o zaměstnance, kteří jsou jmenováni do vedoucích funkcí za podmínky, že tomuto vedoucímu zaměstnanci je podřízen další vedoucí zaměstnanec. Do vedoucí funkce může být zaměstnanec jmenován:

- a) v přímé řídicí působnosti zaměstnavatele,
- b) v přímé řídicí působnosti vedoucího zaměstnance přímo podřízeného zaměstnavateli (statutárnímu orgánu).

1122 zaměstnanci volení (kromě členů produkčních družstev)

Volbou se zakládá pracovní poměr v případech stanovených zvláštními právními předpisy, případně stanovami nebo usneseními příslušných sdružení občanů (např. Ústava České republiky, zákon o obcích, obchodní zákoník, občanský zákoník apod.).

12 zaměstnanci na základě dohod

Vztahy mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem nemusí mít vždy podobu pracovního poměru (podskupina 11), osoba může být zaměstnána i na základě dohod o pracech konaných mimo pracovní poměr:

- a) dohody o provedení práce,
- b) dohody o pracovní činnosti.

Účelem uzavření dohod je usnadnit zaměstnavateli plnit úkoly, které nelze zabezpečit stálými zaměst-

nanci nebo jejichž výkon v pracovním poměru by byl z hlediska zájmů společnosti pro zaměstnavatele neúčelný nebo nehospodárný z jiných důvodů.

Pokud zaměstnanec má uzavřené dohody vedle svého hlavního pracovního poměru, zařídí se do příslušné podtřídy 1111 nebo 1112. Do podskupiny 12 se zařídí jenom zaměstnanci, kteří vykonávají práci jako výdělečnou činnost v jiných pracovněprávních vztazích než v pracovním poměru a v sledovaném období mají příjem z provedené práce podle dohody vyšší než z jiného zaměstnání (i v případě, že odměna bude vyplacena po referenčním období).

Pokud se sledují pracovní místa, zařídí se každé pracovní místo, v kterém byla daná osoba zaměstnaná během referenčního období, bez ohledu na druh pracovněprávního vztahu nebo dohody.

121 zaměstnanci na základě dohod

1211 zaměstnanci na základě dohod o pracovní činnosti

1212 zaměstnanci na základě dohod o provedení práce

13 zaměstnanci ve služebním poměru

Jedná se o osoby, které vykonávají práci jako výdělečnou činnost ve služebním poměru.

131 příslušníci armády a policisté

1311 vojáci z povolání

Jedná se o příslušníky armády ve službě založené jako pracovněprávní vztah Ministerstvem obrany. Nejedná se o civilní zaměstnance, kteří pracují u armády na základě pracovních smluv nebo na základě dohod.

1312 vojáci v základní službě

Osoby v náhradní (civilní) službě se zahrnují také do této třídy.

1313 policisté ve služebním poměru

Jedná se o příslušníky sborů policie postavené do služby jako pracovněprávní vztahu Ministerstvem vnitra. Sem patří i příslušníci Vězeňské služby.

Nepatří sem civilní zaměstnanci, kteří pracují u policie na základě pracovních smluv nebo na základě dohod.

132 ostatní zaměstnanci ve služebním poměru

1320 ostatní zaměstnanci ve služebním poměru

Jedná se osoby, jejichž pracovněprávní vztah je postaven na služebním poměru, a přitom se nejedná o příslušníky armády nebo policie (např. příslušníci Sboru požární ochrany).

14 učni vykonávající placenou práci

Jedná se o učně, kteří splňují definici ekonomicky aktivních osob, tzn. že během referenčního období vykonávali placenou práci. Studenti vykonávající placenou práci se zařídí do příslušné položky CZ-ÍCSE, která tomuto místu odpovídá.

141 učni vykonávající placenou práci

1410 učni vykonávající placenou práci

2 ZAMĚSTNAVATELÉ

Zaměstnavatelé jsou ti, kteří ke své podnikatelské činnosti potřebují výkon najímané pracovní síly. Pracovní sílu si najímají na trhu práce za úplatu do pracovněprávních vztahů. Zaměstnavatelé mohou být buď právnické, nebo fyzické osoby. V této skupině se jedná zejména o fyzické osoby, z právnických osob do této skupiny patří jenom ředitelé – vlastníci podniků a osoby jim na roveň postavené.

Zaměstnavatelé mají sebezaměstnanecké místo (sebezaměstnaní).

21 zaměstnavatelé – fyzické osoby

Jedná se o osoby s podnikatelským oprávněním, mající právní subjektivitu v pracovněprávních vztazích, tj. jsou schopné vystupovat v těchto vztazích jako zaměstnavatelé svým jménem a mají odpovědnost vyplývající z těchto vztahů, v rámci svého podnikání zaměstnávají další osoby.

211 zaměstnavatelé – fyzické osoby

2111 zaměstnavatelé – fyzické osoby, zapsané v obchodním rejstříku

Jedná se o fyzické osoby, které jsou zapsané v obchodním rejstříku jako podnikatelé. Podnikatelé zařídění v této podtřídě zaměstnávají v rámci svého podnikání další osoby.

2112 zaměstnavatelé – fyzické osoby, podnikající na základě živnostenského oprávnění (kromě zapsaných v obchodním rejstříku)

Jedná se o fyzické osoby, které získaly živnostenské oprávnění od živnostenského úřadu, tj. buď živnostenský list, nebo koncesi, a nejsou zapsané v obchodním rejstříku. Tyto osoby jsou evidovány u živnostenského úřadu v živnostenském rejstříku a v rámci své činnosti zaměstnávají jiné osoby.

2113 zaměstnavatelé – fyzické osoby, podnikající na základě jiného oprávnění

Jedná se o fyzické osoby nezapsané v obchodním ani živnostenském rejstříku, podnikající na základě zvláštních předpisů (např. lékaři, veterináři, advokáti, znalci, auditoři apod.). Jedná se o činnosti, které podle živnostenského zákona nejsou živnostmi. V této podtřídě jsou zaříděny pouze fyzické osoby zaměstnávající v rámci svého podnikání jiné osoby.

2114 zaměstnavatelé – fyzické osoby, provozující zemědělskou činnost, zapsané do evidence podle zvláštního předpisu

Jedná se o fyzické osoby, které provozují činnost v zemědělství, lesnictví, případně rybářství včetně prodeje výsledných (nezpracovaných) produktů a jsou zapsány v evidenci okresních (obecních) úřadů. V této podtřídě jsou pouze fyzické osoby zaměstnávající v rámci své činnosti další osoby.

2119 zaměstnavatelé – fyzické osoby jinde neuvedené

Jedná se o zaměstnavatele, kteří zaměstnávají osoby za účelem uspokojování svých osobních potřeb,

a ostatní zaměstnavatele, kteří se nedají zařadit do předcházejících podtříd.

22 zaměstnavatelé – právnické osoby (ředitelé – vlastníci)

Jedná se o ředitele – vlastníky podniků nebo osoby jim na roveň postavené. Tyto osoby mají samy nebo spolu s dalšími členy rodiny nebo spolu s jedním nebo několika partnery rozhodující vlastnický podíl a pravomoc jednat za podnik, pokud jde o smlouvy s jinými podniky a přijímání nebo propouštění osob v placeném zaměstnání. Vzhledem k jejich pravomoci a odpovědnosti v podniku více odpovídá jejich zařazení v kategorii sebezaměstnaní. V rámci své činnosti zaměstnávají další osoby.

221 zaměstnavatelé – právnické osoby (ředitelé – vlastníci)

2210 zaměstnavatelé – právnické osoby (ředitelé – vlastníci)

3 OSOBY PRACUJÍCÍ NA VLASTNÍ ÚČET

Jedná se o fyzické osoby s podnikatelským oprávněním, které nezaměstnávají v rámci svého podnikání další osoby. Osoby pracující na vlastní účet mají sebezaměstnanecké místo (sebezaměstnaní).

31 osoby pracující na vlastní účet

311 osoby pracující na vlastní účet

3111 osoby pracující na vlastní účet, zapsané v obchodním rejstříku (kromě zaměstnavatelů)

Jedná se o fyzické osoby, které jsou zapsané v obchodním rejstříku jako podnikatelé. Podnikatelé zařídění v této podtřídě pracují sami, tj. nezaměstnávají v rámci svého podnikání další osoby.

3112 osoby pracující na vlastní účet na základě živnostenského oprávnění (kromě zaměstnavatelů a osob zapsaných v obchodním rejstříku)

Jedná se o fyzické osoby, které získaly živnostenské oprávnění od živnostenského úřadu, tj. buď živnostenský list, nebo koncesi, a nejsou zapsány v obchodním rejstříku. Tyto osoby jsou evidovány u živnostenského úřadu v živnostenském rejstříku, pracují samy, tj. nezaměstnávají jiné osoby v rámci své činnosti.

3113 osoby pracující na vlastní účet na základě jiného oprávnění (kromě zaměstnavatelů)

Jedná se o fyzické osoby nezapsané v obchodním ani živnostenském rejstříku, podnikající na základě zvláštních předpisů (např. lékaři, veterináři, advokáti, znalci, auditoři, umělci apod.). Jedná se o činnosti, které podle živnostenského zákona nejsou živnostmi. V této podtřídě jsou zaříděny pouze fyzické osoby nezaměstnávající v rámci svého podnikání jiné osoby.

3114 osoby provozující zemědělskou činnost, zapsané do evidence podle zvláštního předpisu (kromě zaměstnavatelů)

Jedná se o fyzické osoby, které provozují činnost v zemědělství, lesnictví, případně rybářství včetně pro-

deje výsledných (nezpracovaných) produktů a jsou zapísány v evidenci okresních (obecních) úřadů. V této podtřídě jsou pouze fyzické osoby nezaměstnávající v rámci své činnosti další osoby.

3119 osoby pracující na vlastní účet jinde neuvedené

Jedná se o fyzické osoby samostatně výdělečně činné, které nelze zařadit do předcházejících položek a v rámci svého podnikání nezaměstnávají jiné osoby.

4 ČLENOVÉ PRODUKČNÍCH DRUŽSTEV

41 členové produkčních družstev

411 členové produkčních družstev

4111 členové zemědělských družstev

4112 členové ostatních produkčních družstev

Jedná se o osoby, které jsou členy výrobního, zemědělského, případně jiného produkčního družstva a v tomto družstvu jsou aktivně činné. Každý člen se podílí s ostatními členy na rovnocenném základě na rozhodování o organizaci výroby, prodeji, popřípadě jiných pracích družstva, investicích a rozdělení zisku mezi členy. Řádní zaměstnanci produkčních družstev sem nepatří. Nepatří sem členové spotřebitelských družstev, kteří se zařídí podle charakteru pracovního místa do ostatních položek CZ-ICSE.

Členové produkčních družstev mají sebezaměstnanecké místo (sebezaměstnaní).

5 POMÁHAJÍCÍ RODINNÍ PŘÍSLUŠNÍCI

51 pomáhající rodinní příslušníci

Vztahy při výkonu této práce musí být vždy příbuzenské. Patří sem pomáhající rodinní příslušníci na jiném základě než pracovní právním vztahu. Rodinní příslušníci, zaměstnaní na základě pracovní právních vztahů (např. pracovní smlouvy), se třídí jako zaměstnanci.

Pomáhající rodinní příslušníci mají sebezaměstnanecké místo (sebezaměstnaní).

511 pomáhající rodinní příslušníci

5111 pomáhající rodinní příslušníci při podnikatelské činnosti

5119 pomáhající rodinní příslušníci ostatní

6 OSOBY NEKLASIFIKOVATELNÉ PODLE POSTAVENÍ V ZAMĚSTNÁNÍ

Jedná se o osoby ekonomicky aktivní, které nelze zařadit podle postavení v zaměstnání.

61 osoby neklasifikovatelné podle postavení v zaměstnání

611 osoby neklasifikovatelné podle postavení v zaměstnání

6110 osoby neklasifikovatelné podle postavení v zaměstnání

Jedná se o osoby ekonomicky aktivní, schopné

práce, ale není dostatek dostupných informací pro klasifikování podle postavení v zaměstnání.

V. HRANIČNÍ PŘÍPADY TŘÍDĚNÍ

V praxi existuje řada pracovních míst, která jsou hraniční, a osoby v nich zaměstnané lze zařadit do různých položek CZ-ICSE.

Jako příklad lze uvést:

- a) Pracovníci v nezaručeném zaměstnání – jedná se o tzv. příležitostné, sezonní a podobné pracovníky. Jejich zařazení je možné jak ve skupině zaměstnanci, tak i ve skupině osoby pracující na vlastní účet.

Pokud tyto osoby mají pracovní smlouvu o placeném zaměstnání (jako řádní zaměstnanci) nebo dohodu o pracovní činnosti, případně o provedení práce, zařadí se do skupiny 1 zaměstnanci, jinak se zařadí do skupiny 3 osoby pracující na vlastní účet.

- b) Domáctví pracovníci – osoby, které mají buď pracovní smlouvu, nebo dohodu a pracují pro určitý podnik nebo dodávají jisté množství zboží nebo služeb určitému podniku, ale jejich pracoviště se nenachází v daném podniku. Tyto osoby lze klasifikovat buď v kategorii placeného zaměstnání, nebo v kategorii sebezaměstnaní. Mohou být tříděny jako zaměstnanci nebo osoby pracující na vlastní účet.

Pokud tyto osoby mají pracovní smlouvu o placeném zaměstnání (jako řádní zaměstnanci) nebo dohodu o pracovní činnosti, případně o provedení práce, zařadí se do skupiny 1 zaměstnanci, jinak se zařadí do skupiny 3 osoby pracující na vlastní účet.

- c) Nezávislé osoby pracující na vlastní účet, které převážně produkuje pro trh, nezávisle na specifických podmínkách ukládaných poskytovatelem úvěru, dodavatelem surovin apod., a které si pronajímají nebo mají vlastní zařízení a jiné výrobní prostředky.

Tyto osoby se zařadí ve skupině 3 osoby pracující na vlastní účet.

- d) Ostatní osoby, které mají sebezaměstnanecké místo

– osoby, které mají sebezaměstnanecké místo a mají smlouvu s majiteli určitých výrobních prostředků (půda, budovy, strojní zařízení apod.), držiteli provozních licencí nebo poskytovateli úvěru, kteří ve významné míře určují, jak se podnik povede, a tito majitelé požadují podíl z celkového prodeje nebo podíl z celkové produkce,

– osoby, které mají sebezaměstnanecké místo a využívají nějaký přírodní zdroj (půdu, rybářské revíry apod.), na který není vlastnické právo

- jednotlivce, ale za jeho správu nese určitou odpovědnost obec nebo stát,
- osoby, které mají sebezaměstnanecké místo a produkuje zboží nebo služby, které jsou převážně spotřebovávány jejich domácnostmi

a jsou významnou složkou živobytí domácnosti (samozásobitelé).

Pokud tyto osoby zaměstnávají jiné osoby, zařídí se do skupiny 2 zaměstnavatelé, jinak patří do skupiny 3 osoby pracující na vlastní účet.